НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки

Кафедра психології та педагогіки

Л. П. Клевака

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ПЕДАГОГІЧНОЇ (ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОЇ) ПРАКТИКИ В ЗДО

для здобувачів вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Полтава 2025

УДК 378.147.091.33-027.22:373.2

Клевака Л.П. Методичні вказівки до проходження педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта». Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 19 с.

Укладач:
Клевака Леся Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Відповідальний за випуск **– *Клевака Леся Петрівна,*** кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Рецензент:
Гришко Ольга Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Методичні вказівки до проходження педагогічної (управлінсько-методичної) практики в системі дошкільної освіти затверджені на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «28» серпня 2025 року №1

Методичні вказівки до проходження педагогічної (управлінсько-методичної) практики в системі дошкільної освіти схвалені навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

© Клевака Л.П., 2025
© Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025

ЗМІСТ

Вступ	4
Мета та завдання практики	5
Компетентності та очікувані програмні результати проходження практики	5
Вимоги до баз практики	6
Обов’язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики	7
Програма практики	7
Методичні рекомендації з проходження практики	10
Звітня документація	13
Методичні рекомендації з оформлення звітної документації	14
Форми та методи контролю	18

ВСТУП

Практична підготовка є невід'ємною складовою професійного становлення майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти, важливим етапом формування їхньої професійної компетентності, розвитку педагогічної майстерності та набуття досвіду самостійної професійної діяльності. Особливого значення вона набуває під час підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А2 «Дошкільна освіта», оскільки передбачає не лише поглиблення теоретичних знань із дошкільної педагогіки, психології та методики дошкільної освіти, а й формування здатності здійснювати організаційно-методичний супровід освітнього процесу, координувати діяльність педагогічних працівників, аналізувати результати освітньої роботи та сприяти забезпеченню її якості.

Сучасний розвиток системи дошкільної освіти зумовлює необхідність підготовки компетентних, ініціативних і відповідальних фахівців, здатних ефективно виконувати професійні завдання в умовах оновлення змісту дошкільної освіти, упровадження сучасних педагогічних технологій, розвитку інклюзивного та безпечного освітнього середовища, посилення партнерської взаємодії між закладом дошкільної освіти, родинами вихованців і громадою. Важливими складниками професійної діяльності таких фахівців є вміння здійснювати методичний супровід педагогів, сприяти поширенню передового педагогічного досвіду, організовувати професійне навчання та самоосвіту педагогічних працівників, використовувати інноваційні підходи до організації освітнього процесу й оцінювати ефективність упроваджених педагогічних рішень.

Педагогічна (організаційно-методична) практика в ЗДО забезпечує взаємозв'язок теоретичної та практичної підготовки магістрантів, створює умови для застосування набутих знань у реальному професійному середовищі та формування досвіду виконання управлінсько-методичних функцій. Під час проходження практики здобувачі вищої освіти ознайомлюються з особливостями організації діяльності закладу дошкільної освіти, системою управління та методичної роботи, документацією, основними напрямами планування й аналізу освітньої діяльності, формами професійної взаємодії з педагогічними працівниками, батьками та іншими учасниками освітнього процесу. Важливим є також набуття досвіду розроблення методичних матеріалів, підготовки та проведення професійних заходів, аналізу педагогічних ситуацій і визначення шляхів удосконалення якості дошкільної освіти.

Метою педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО є підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» до професійної діяльності в системі дошкільної освіти шляхом формування та вдосконалення організаційно-методичних компетентностей, набуття практичного досвіду планування, організації, координації, аналізу та контролю освітньої і методичної діяльності закладу дошкільної освіти, професійної взаємодії з педагогічними працівниками, батьками та іншими учасниками освітнього процесу, упровадження сучасних освітніх технологій.

Методичні вказівки розроблено з метою забезпечення належної організації та методичного супроводу проходження педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО. У них визначено основні положення щодо організації практики, її мету й завдання, зміст і етапи діяльності здобувачів вищої освіти, вимоги до виконання індивідуальних завдань, оформлення звітної документації та підбиття підсумків практичної підготовки. Матеріали видання покликані допомогти магістрантам систематизувати практичну діяльність, зорієнтуватися у виконанні професійних завдань і забезпечити послідовне формування необхідних компетентностей.

Методичні вказівки адресовано здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта», керівникам практики від університету та фахівцям закладів дошкільної освіти, які забезпечують організацію практичної підготовки. Матеріали можуть використовуватися під час планування, організації та оцінювання результатів практики, а також для самостійної роботи здобувачів, осмислення набутого досвіду й визначення індивідуальних напрямів подальшого професійного розвитку.

Результатом проходження практики має стати підвищення рівня професійної готовності майбутніх фахівців до здійснення управлінсько-методичної діяльності, здатності ефективно організовувати освітній процес, підтримувати професійний розвиток педагогічних працівників, упроваджувати інноваційні педагогічні рішення та брати участь у забезпеченні якості дошкільної освіти.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО є підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» до професійної діяльності в системі дошкільної освіти шляхом формування та вдосконалення організаційно-методичних компетентностей, набуття практичного досвіду планування, організації, координації, аналізу та контролю освітньої і методичної діяльності закладу дошкільної освіти, професійної взаємодії з педагогічними працівниками, батьками та іншими учасниками освітнього процесу, упровадження сучасних освітніх технологій.

Завдання практики:

ознайомленні зі структурою, особливостями функціонування, нормативно-правовим, організаційним та методичним забезпеченням діяльності ЗДО, розподілом функціональних обов'язків;

формуванні практичних умінь аналізувати, планувати, організовувати, координувати та оцінювати освітню, методичну й організаційну діяльність ЗДО;

набутті досвіду здійснення методичного супроводу професійної діяльності педагогічних працівників, участі в плануванні та організації методичної роботи, створенні умов для професійного розвитку педагогів;

оволодінні сучасними формами, методами й технологіями методичної роботи, професійного розвитку, самоосвіти, наставництва, педагогічного консультування, професійної взаємодії, обміну й поширення педагогічного досвіду;

набутті практичного досвіду підготовки та проведення педагогічних рад, семінарів, консультацій, тренінгів, майстер-класів, методичних об'єднань та інших форм професійного розвитку педагогічних працівників;

набутті досвіду організації освітнього процесу на засадах дитиноцентризму, інклюзивності, здоров'язбереження, розвивального та особистісно орієнтованого підходів, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, поваги до гідності, прав та індивідуальних потреб кожної дитини;

удосконаленні навичок професійної комунікації та партнерської взаємодії з педагогічними працівниками, адміністрацією закладу, батьками або іншими законними представниками дітей, фахівцями психологічної, соціальної та інклюзивної підтримки, представниками соціальних інституцій;

формуванні готовності до професійної діяльності в мультикультурному середовищі, розвитку толерантності, поваги до культурного різноманіття та врахування культурних особливостей у професійній взаємодії й організації методичного супроводу;

формуванні навичок професійної рефлексії, самоаналізу, самоосвіти та самовдосконалення, здатності оцінювати результати власної професійної діяльності, визначати професійні потреби та перспективи подальшого розвитку.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Практика покликана забезпечити оволодіння здобувачами вищої освіти такими компетентностями:

ІК. Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Формування результатів проходження практики здобувачами вищої освіти базується на результатах, визначених освітньою програмою (ПРН), відповідно до матриці відповідності програмних результатів ОПП.

Очікуваними програмними результатами проходження практики здобувачами вищої освіти відповідно до ОПП «Дошкільна освіта» є:

ПР 1. Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні.

ПР 2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПР 3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

ПР 5. Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.

ПР 7. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПР 8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПР 9. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

ПР 10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПР 11. Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

ПР 12. Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.

ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИКИ

Базами практичної підготовки є заклади дошкільної освіти м. Полтави, Полтавської області й решти регіонів України.

На визначених базах практики здобувач освіти повинен отримати практичні навички й уміння виконання конкретної роботи з аналізу, планування, організації, координації та оцінювання освітньої, методичної діяльності закладу дошкільної освіти; здійснення методичного супроводу професійної діяльності педагогічних працівників; підготовки та проведення методичних заходів; вивчення, узагальнення й поширення передового педагогічного досвіду та результатів наукових досліджень; організації професійної взаємодії педагогів, батьків і фахівців; упровадження сучасних освітніх та інформаційно-комунікаційних технологій.

У процесі практики здобувачі також мають набути досвіду організації освітнього процесу на засадах дитиноцентризму, інклюзії, здоров'язбереження, особистісно орієнтованого та розвивального підходів, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, а також удосконалити навички професійної комунікації, самоосвіти, рефлексії та прийняття обґрунтованих організаційно-методичних рішень.

Перелік баз практики:

1. Полтавський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №6 "Дивограй" Полтавської міської ради
2. Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №35 "Мальва" Полтавської міської ради
3. Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №41 "Гніздечко" Полтавської міської ради Полтавської області
4. Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №42 "Зайчатко" Полтавської міської ради
5. Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 46 "Бджілка" Полтавської міської ради
6. Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) №55 "Перлинка" Полтавської міської ради
7. Заклад дошкільної освіти № 80 "Червона калина" Полтавської міської ради

8. Приватна організація (установа, заклад) «Приватний заклад дошкільної освіти «Малятко»

9. Терешківський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) "Барвінок" Терешківської сільської ради Полтавського району, Полтавської області

Угоду з базами практики заключає університет (в особі керівника практики від кафедри) в термін, що є не пізніше за два тижні до початку практики.

Здобувачі вищої освіти мають право самостійно запропонувати базу практичної підготовки за умови її відповідності вимогам «Положення про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», освітній програмі та програмі практики. Остаточне погодження бази практики здійснюється Університетом.

Якщо здобувач вищої освіти самостійно обирає базу практики, то підписана угода має бути передана керівнику практики не пізніше, ніж за два тижні до початку практики.

Приклад Угоди наявний у керівника практики. Він передає його практиканту за проханням. Електронний варіант Угоди роздімений на дистанційній платформі Moodle: https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7946

ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ ТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ

Методичне керівництво практикою від університету здійснює кафедра психології та педагогіки. Керівник від університету зобов'язаний стежити за коректністю організації практики, систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувача вищої освіти з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики.

По закінченню практики керівник від університету перевіряє звітну документацію (щоденник практики, письмовий звіт), інформує про проведення публічного захисту, за результатами оцінювання яких виставляється остаточна оцінка.

Керівники практики від установи створюють оптимальні умови для роботи здобувачів освіти при проходженні практики, забезпечують їх необхідними нормативними та звітними документами, проводять індивідуальні бесіди з конкретних питань програми практики, контролюють якість та строки виконання робіт.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку проходження практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки й виробничої санітарії;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, та скласти диференційований залік з практики.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Основні етапи організації та проходження практики:

1. *Ознайомлення з програмою практки.*
2. *Підписання Угоди з базою практики.*
3. *Отримання від керівника практики направлення на проходження практики у встановлені терміни.*
4. *Проведення настановчої конференції,* інструктажу з техніки безпеки, друк щоденника пракики, складання індивідуального плану проходження практики, оформлення повідомлення з бази практики.

5. Виконанняя завдань практики на базі практики, оформлення звітної документації, консультації з керівником практики від кафедри та ЗДО.

6. Подання звітної документації: не пізніше ніж упродовж трьох календарних днів після завершення практики подання керівнику практики від ЗВО оформленої звітної документації відповідно до встановлених вимог.

7. Захист результатів практики у визначений термін: представлення звіту, висвітлення виконаних завдань, демонстрація набутих професійних компетентностей, обговорення результатів практичної діяльності та отримання підсумкової оцінки.

Відповідно до мети та завдань педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО важливим напрямом професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» є вивчення посадових обов'язків вихователя, вихователя-методиста та директора закладу дошкільної освіти. Це зумовлено необхідністю формування цілісного уявлення про систему організації та управління дошкільною освітою, функціональні повноваження працівників, розподіл відповідальності між ними й особливості професійної взаємодії в процесі забезпечення якості дошкільної освіти.

Ознайомлення з посадовими обов'язками дає змогу студентам-практикантам зрозуміти специфіку діяльності кожного фахівця, визначити взаємозв'язок між управлінськими, організаційними, методичними та педагогічними функціями, простежити механізми реалізації завдань освітньої програми й організації освітнього процесу. Особливе значення має усвідомлення ролі кожного працівника у створенні безпечного, інклюзивного та розвивального середовища, дотриманні прав дитини, налагодженні партнерської взаємодії з родинами вихованців і забезпеченні професійного розвитку педагогічного колективу.

Під час вивчення посадових обов'язків доцільно зосередити увагу на таких аспектах:

Діяльність директора ЗДО – вивчення управлінських функцій, організації роботи закладу, стратегічного та поточного планування, координації діяльності працівників, кадрового й ресурсного забезпечення, створення безпечного освітнього середовища, контролю та оцінювання якості освітньої діяльності, взаємодії із засновником, батьками й іншими заінтересованими сторонами.

Діяльність вихователя-методиста – ознайомлення з організацією методичної роботи, плануванням професійного розвитку педагогічних працівників, наданням консультативної та методичної допомоги, організацією педагогічних рад, семінарів, практикумів, тренінгів і майстер-класів, вивченням та поширенням передового педагогічного досвіду, упровадженням сучасних освітніх технологій і супроводом самоосвітньої діяльності педагогів.

Діяльність вихователя – аналіз обов'язків щодо планування й організації освітнього процесу, реалізації завдань освітньої програми, створення умов для всебічного розвитку дітей, урахування їхніх індивідуальних потреб, організації ігрової та інших видів дитячої діяльності, забезпечення охорони життя і здоров'я вихованців, ведення необхідної документації та партнерської взаємодії з батьками й іншими учасниками освітнього процесу.

У процесі практики здобувачам необхідно ознайомитися з посадовими інструкціями, статутом закладу, правилами внутрішнього розпорядку, функціональними обов'язками працівників та іншими документами, що регламентують діяльність ЗДО. Доцільно зіставити визначені в документах обов'язки з реальною організацією роботи закладу, проаналізувати форми взаємодії між директором, вихователем-методистом і вихователями, з'ясувати порядок планування, координації, методичного супроводу та оцінювання результатів професійної діяльності. Таке вивчення сприятиме формуванню в магістрантів аналітичних умінь, здатності розуміти управлінські й методичні процеси, визначати професійні повноваження та межі відповідальності працівників, ефективно взаємодіяти з педагогічним колективом і приймати обґрунтовані професійні рішення. Крім того, воно забезпечить розуміння того, як узгоджена діяльність адміністрації, вихователя-методиста та вихователів впливає на якість освітнього процесу й реалізацію пріоритетних завдань дошкільної освіти. Результати вивчення посадових обов'язків доцільно відобразити у звітній документації у формі стислої характеристики функцій відповідних працівників, порівняльної таблиці їхніх повноважень і відповідальності та узагальнених висновків щодо організації професійної взаємодії в закладі. Під час виконання цього завдання необхідно дотримуватися професійної етики, поважати конфіденційність службової інформації та використовувати отримані відомості виключно з освітньою і навчально-аналітичною метою.

За період проходження практики здобувачі вищої освіти відповідно до її змісту виконують завдання, що мають бути відображені в окремих розділах звіту. Зміст практики визначається її завданнями.

Практика триває 4 тижні для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти 1 курсу.

Розподіл часу педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО

№ з/п	Етапи практики	Тривалість, в годинах
1	*Організаційно-ознайомлювальний етап.* Участь у настановній конференції, ознайомлення з метою, завданнями, змістом, етапами та програмою практики, вимогами до організації роботи й оформлення звітної документації. Ознайомлення з базою практики, її структурою, режимом роботи, організацією освітньої та методичної діяльності, посадовими обов'язками педагогічних і керівних працівників. Вивчення нормативно-правового, організаційного та методичного забезпечення діяльності закладу дошкільної освіти, правил внутрішнього розпорядку, основних документів, що регламентують функціонування ЗДО.	16
2	*Аналітико-моніторинговий етап.* Аналіз системи управління та організації діяльності ЗДО, структури управлінської взаємодії, планування освітньої та методичної роботи. Вивчення перспективного й поточного планування, документації, матеріалів методичної роботи та внутрішньої системи забезпечення якості дошкільної освіти. Спостереження за організацією освітнього процесу, аналіз його змісту, умов та результативності. Виявлення професійних потреб педагогічних працівників, актуальних проблем і визначення напрямів їх методичного супроводу. Формування навичок моніторингу, аналізу та оцінювання якості освітньої діяльності.	40
3	*Методично-організаційний етап.* Участь у плануванні, організації та аналізі методичної роботи закладу дошкільної освіти. Ознайомлення з діяльністю вихователя-методиста, педагогічною радою, професійними спільнотами та іншими формами методичної роботи. Вивчення сучасних форм професійного розвитку педагогів: семінарів, консультацій, практикумів, тренінгів, майстер-класів, педагогічних рад, методичних об'єднань тощо.	40
4	*Практично-діяльнісний етап.* Виконання самостійних та спільних організаційно-методичних завдань відповідно до програми практики. Участь у плануванні, організації та проведенні методичних заходів, консультацій, практикумів, майстер-класів, тренінгових занять та інших форм професійного розвитку педагогічних працівників. Розроблення методичних матеріалів, рекомендацій, інформаційних та аналітичних матеріалів. Застосування сучасних педагогічних, дидактичних, цифрових, інформаційно-комунікаційних та організаційно-методичних технологій. Здійснення професійної комунікації та партнерської взаємодії з педагогами, адміністрацією, батьками та іншими учасниками освітнього процесу.	40
5	*Проєктно-інноваційний етап.* Розроблення та реалізація індивідуального або групового методичного, організаційного чи інноваційного проєкту, спрямованого на вдосконалення освітньої та/або методичної діяльності ЗДО. Добір, обґрунтування та адаптація сучасних освітніх технологій відповідно до принципів дитиноцентризму, інклюзивності, здоров'язбереження, особистісно орієнтованого та розвивального підходів, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Урахування індивідуальних потреб дітей, культурного різноманіття та особливостей мультикультурного середовища. Організація партнерської взаємодії з педагогічними працівниками, батьками (іншими законними представниками дітей), фахівцями та соціальними інституціями. Презентація результатів проєкту та оцінювання його практичної значущості.	40
6	*Підсумково-рефлексивний етап.*	4

	Узагальнення та аналіз результатів педагогічної (організаційно-методичної) практики, оцінювання рівня сформованості власних організаційно-методичних компетентностей. Аналіз виконаних завдань, професійних досягнень і труднощів, визначення шляхів їх подолання. Оцінювання ефективності реалізованих методичних та інноваційних заходів, формулювання висновків і практичних рекомендацій щодо вдосконалення діяльності бази практики. Підготовка та оформлення звітної документації, презентація результатів виконаної роботи. Професійна рефлексія, визначення індивідуальних потреб у самоосвіті, самовдосконаленні та перспектив професійної самореалізації.	
		180

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Педагогічна (організаційно-методична) практика в закладах дошкільної освіти є важливим складником професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А2 «Дошкільна освіта». Її проходження спрямоване на поглиблення теоретичних знань, формування організаційно-методичних компетентностей, розвиток умінь аналізувати, планувати й координувати освітню діяльність, застосовувати сучасні педагогічні технології та брати участь у забезпеченні якості дошкільної освіти.

Під час проходження практики здобувачам необхідно звернути особливу увагу на послідовне виконання завдань кожного етапу, активне залучення до організаційно-методичної діяльності закладу дошкільної освіти, застосування теоретичних знань у практичній роботі, розвиток професійних компетентностей і належне документування результатів діяльності. Зміст практики передбачає поступовий перехід від ознайомлення з особливостями функціонування закладу до аналізу його діяльності, участі в організації методичної роботи, розроблення та реалізації професійних й інноваційних проєктів, а також рефлексивного оцінювання результатів власної практичної підготовки.

Методичні рекомендації визначають основні напрями діяльності здобувачів вищої освіти на кожному етапі практики, орієнтують на виконання конкретних професійних завдань і допомагають систематизувати результати практичної роботи. Усі заплановані заходи здійснюються відповідно до програми практики, індивідуального плану здобувача та рекомендацій керівників практики від закладу вищої освіти й бази практики.

1. Організаційно-ознайомлювальний етап

На початковому етапі здобувачеві вищої освіти необхідно сформувати цілісне уявлення про базу практики, особливості її функціонування, організацію управлінської, освітньої та методичної діяльності, а також визначити основні напрями власної роботи на період проходження практики.

Рекомендується:

взяти участь у настановній конференції, ознайомитися з метою, завданнями, змістом, етапами та програмою практики, вимогами до виконання індивідуального плану й оформлення звітної документації;

ознайомитися з базою практики, її типом, організаційною структурою, режимом роботи, кадровим складом, особливостями організації освітнього процесу та матеріально-технічним забезпеченням;

встановити професійний контакт із директором закладу дошкільної освіти, вихователем-методистом, вихователями та іншими працівниками, які залучені до організації практики;

вивчити посадові обов'язки директора, вихователя-методиста й вихователя, з'ясувати розподіл функцій та особливості взаємодії між працівниками;

ознайомитися з установчими, нормативно-правовими, організаційними та методичними документами, що регламентують діяльність закладу дошкільної освіти;

опрацювати правила внутрішнього розпорядку, вимоги з охорони праці, безпеки життєдіяльності та порядок дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

узгодити з керівниками практики індивідуальний план роботи, визначити терміни виконання завдань, заплановані методичні заходи та форми представлення їхніх результатів.

Під час ознайомлення з нормативною документацією важливо не обмежуватися її формальним переглядом, а з'ясувати призначення відповідних документів, їхній зв'язок із практичною діяльністю закладу та особливості використання в організації освітнього процесу.

За результатами етапу доцільно підготувати стислу характеристику бази практики, скласти індивідуальний план роботи та визначити перелік документів, необхідних для подальшого аналізу діяльності закладу.

2. Аналітико-моніторинговий етап

Метою цього етапу є формування вмінь аналізувати систему управління, організацію освітнього процесу й методичної роботи закладу дошкільної освіти, визначати його сильні сторони, актуальні проблеми та можливі напрями вдосконалення професійної діяльності.

Під час проходження етапу здобувачеві рекомендується:

дослідити організаційну структуру закладу, систему управління, функціональні обов'язки адміністрації та педагогічних працівників, особливості їхньої професійної взаємодії;

ознайомитися зі стратегією розвитку, річним планом роботи та іншими документами, що визначають пріоритети діяльності закладу;

проаналізувати планування освітньої та методичної роботи, з'ясувати взаємозв'язок між поставленими завданнями, запланованими заходами й очікуваними результатами;

вивчити організацію методичної роботи, форми професійного розвитку педагогів, зміст консультацій, семінарів, практикумів, тренінгів та інших методичних заходів;

здійснити педагогічні спостереження за організацією освітнього процесу, характером взаємодії педагогів із дітьми, застосуванням ігрових, розвивальних та інших освітніх технологій;

проаналізувати створення безпечного, інклюзивного, дитиноцентричного й розвивального освітнього середовища, а також урахування вікових та індивідуальних потреб дітей;

ознайомитися з підходами до функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, процедурами самооцінювання та моніторингу освітньої діяльності;

визначити професійні потреби педагогічних працівників і можливі напрями вдосконалення їхнього методичного супроводу;

за погодженням із керівниками практики долучитися до збору інформації про потреби учасників освітнього процесу, зокрема шляхом анкетування, бесід або вивчення узагальнених результатів опитувань.

Під час аналізу важливо спиратися на фактичні матеріали, результати спостережень та інформацію, отриману з документів закладу. Висновки мають бути обґрунтованими й не повинні ґрунтуватися виключно на суб'єктивних враженнях. Доцільно розмежовувати виявлені факти, їх інтерпретацію та власні рекомендації.

За результатами етапу необхідно систематизувати зібрані матеріали, підготувати аналітичні записи або довідку про особливості управління, планування й організації освітньої та методичної діяльності закладу дошкільної освіти. Виявлені потреби та проблемні питання доцільно використати для визначення тематики подальших методичних заходів або інноваційного проєкту.

3. Методично-організаційний етап

Цей етап передбачає поглиблене ознайомлення із системою методичної роботи закладу дошкільної освіти та формування практичних умінь планувати, організовувати й оцінювати заходи, спрямовані на професійний розвиток педагогічних працівників.

Здобувачеві вищої освіти необхідно:

ознайомитися з функціональними обов'язками вихователя-методиста та особливостями організації його роботи;

проаналізувати планування методичної діяльності закладу, визначити її мету, пріоритетні напрями, форми й очікувані результати;

вивчити порядок підготовки та проведення педагогічних рад, методичних об'єднань, семінарів, практикумів, консультацій, тренінгів, майстер-класів та інших форм професійної взаємодії педагогів;

ознайомитися з підходами до вивчення професійних потреб педагогічних працівників, організації самоосвіти, наставництва, професійного співробітництва та обміну досвідом;

долучитися до підготовки методичних заходів, визначення їхньої тематики, формулювання мети й завдань, добору змісту, методів, ресурсів і матеріалів;

проаналізувати досвід використання сучасних педагогічних технологій, цифрових засобів і інтерактивних форм методичної роботи;

здійснити пошук та узагальнення науково-методичних джерел, передового педагогічного досвіду й інноваційних практик, які можуть бути використані у професійному розвитку педагогів;

розробити власні методичні матеріали відповідно до актуальних потреб педагогічного колективу.

Під час підготовки методичного заходу необхідно враховувати рівень професійної підготовки педагогів, їхні запити, досвід роботи та практичну значущість обраної теми. Доцільно передбачати активну участь педагогічних працівників, використання проблемних ситуацій, практичних вправ, аналізу педагогічних випадків, групової роботи й рефлексії.

Важливо також продумувати способи оцінювання результативності заходу: отримання зворотного зв'язку, обговорення практичної цінності розглянутих матеріалів, самооцінювання учасників або визначення можливостей застосування запропонованих підходів у роботі з дітьми.

За результатами етапу здобувач має підготувати конспект або сценарій методичного заходу, відповідні інформаційні чи дидактичні матеріали та стислий аналіз його мети, змісту й очікуваних результатів.

4. Практично-діяльнісний етап

Метою практично-діяльнісного етапу є набуття досвіду самостійного та спільного з працівниками закладу виконання організаційно-методичних завдань, використання сучасних технологій професійної взаємодії та розроблення практичних матеріалів для вдосконалення освітньої діяльності.

На цьому етапі рекомендується:

брати участь у плануванні, підготовці й проведенні методичних заходів відповідно до індивідуального плану практики;

за погодженням із керівником практики проводити консультації, практикуми, майстер-класи, тренінгові заняття чи інші форми професійної роботи з педагогами;

розробляти методичні рекомендації, пам'ятки, алгоритми, чек-листи, презентації, дидактичні матеріали та інші ресурси, спрямовані на розв'язання актуальних професійних завдань;

використовувати сучасні педагогічні, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології під час підготовки й проведення методичних заходів;

удосконалювати вміння організовувати професійну комунікацію, працювати в команді, презентувати власні ідеї, аргументувати методичні рішення та враховувати зворотний зв'язок;

долучатися до організації партнерської взаємодії педагогів із батьками, практичним психологом, іншими фахівцями та соціальними інституціями;

використовувати результати аналізу діяльності закладу для підготовки практичних рекомендацій щодо вдосконалення методичної роботи;

здійснювати самоаналіз власної діяльності, оцінювати доцільність застосованих методів і визначати шляхи підвищення ефективності виконаних завдань.

Під час проведення методичних заходів здобувач має дотримуватися принципів професійної етики, партнерства, поваги до досвіду педагогічних працівників і відкритості до конструктивного діалогу. Важливо не лише продемонструвати власні знання, а й створити умови для обміну досвідом, спільного пошуку рішень і професійної рефлексії.

Розроблені матеріали повинні бути змістовними, методично обґрунтованими, доступними для цільової аудиторії та придатними до практичного використання. Після проведення заходу доцільно проаналізувати його перебіг, визначити сильні сторони, труднощі й можливі напрями вдосконалення.

5. Проєктно-інноваційний етап

Проєктно-інноваційний етап спрямований на розвиток здатності здобувачів самостійно визначати актуальні завдання методичної роботи, обґрунтовувати інноваційні рішення, планувати їх реалізацію та оцінювати практичну значущість отриманих результатів.

Під час виконання завдань етапу здобувачеві рекомендується:

визначити актуальну проблему або потребу закладу дошкільної освіти на основі результатів аналітико-моніторингового етапу;

сформулювати тему, мету, завдання та очікувані результати індивідуального або групового методичного, організаційного чи інноваційного проєкту;

обґрунтувати актуальність обраної проблеми, опрацювати науково-методичні джерела та визначити доцільні підходи до її розв'язання;

розробити план реалізації проєкту, передбачити необхідні ресурси, етапи виконання, учасників, терміни й критерії оцінювання результатів;

дібрати та обґрунтувати сучасні освітні технології відповідно до потреб закладу, вікових та індивідуальних особливостей дітей і професійних запитів педагогів;

ураховувати принципи дитиноцентризму, інклюзивності, здоров'язбереження, особистісно орієнтованого та розвивального підходів, суб'єкт-суб'єктної взаємодії;

передбачити можливості партнерської взаємодії з педагогічними працівниками, батьками або іншими законними представниками дітей, фахівцями й соціальними інституціями.

6. Підсумково-рефлексивний етап

Завершальний етап передбачає систематизацію результатів практики, оцінювання виконання індивідуального плану, визначення рівня сформованості організаційно-методичних компетентностей і формування індивідуальних перспектив професійного розвитку.

Здобувачеві необхідно:

проаналізувати виконання завдань усіх етапів практики, зіставити заплановані та фактично реалізовані заходи;

узагальнити результати ознайомлення з діяльністю закладу, аналізу освітнього процесу та методичної роботи;

оцінити власний внесок у підготовку й проведення методичних заходів, розроблення матеріалів та реалізацію проєктних завдань;

визначити професійні досягнення, труднощі, що виникли під час практики, причини їх виникнення та можливі шляхи подолання;

проаналізувати ефективність запропонованих методичних та інноваційних рішень, їхню відповідність потребам закладу й можливості подальшого використання;

сформулювати аргументовані висновки та практичні рекомендації щодо вдосконалення організаційно-методичної діяльності закладу дошкільної освіти;

упорядкувати щоденник практики, звіт, індивідуальний план та інші передбачені програмою документи;

підготувати презентацію результатів практики й матеріали для захисту звіту;

здійснити самооцінювання сформованих компетентностей, визначити індивідуальні потреби в самоосвіті та напрями подальшого професійного вдосконалення.

Під час підготовки звітної документації необхідно дотримуватися академічної доброчесності, професійної етики та вимог до конфіденційності. Аналітичні висновки мають ґрунтуватися на фактично виконаній роботі, результатах спостережень і достовірних матеріалах. Розроблені документи, презентації та інші продукти діяльності оформлюються відповідно до вимог програми практики й методичних рекомендацій кафедри.

Захист результатів практики передбачає представлення основних виконаних завдань, аналіз набутого професійного досвіду, обґрунтування запропонованих методичних рішень і демонстрацію підготовлених матеріалів. Під час презентації важливо показати не лише перелік виконаних дій, а й їхню мету, практичну значущість, досягнуті результати та можливості застосування набутого досвіду в майбутній професійній діяльності.

ЗВІТНЯ ДОКУМЕНТАЦІЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики є: звітна документація з практики (щоденник практики, письмовий звіт); диференційований залік у вигляді презентації результатів виконаних завдань та досліджень. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Звітна документація з практики подається здобувачами вищої освіти керівнику практики від кафедри для перевірки впродовж трьох днів після закінчення практики.

У звітній документації мають бути:

1. Щоденник практики.
2. Письмовий звіт про проходження практики.
3. Індивідуальний план роботи здобувача освіти, затверджений керівниками практики.
4. Аналіз системи управління та організації освітньої діяльності ЗДО. Стисла характеристика структури закладу, його органів управління, розподілу функціональних обов'язків, основних напрямів освітньої та методичної діяльності.
5. Аналіз системи методичної роботи ЗДО. Опис мети, завдань, напрямів, форм і методів методичної роботи; характеристика діяльності вихователя-методиста; аналіз методичних заходів та їх результативності.

6. Аналіз планування освітньої та методичної роботи. Аналіз річного, перспективного, календарного та інших видів планування, які використовуються в ЗДО, з висновками щодо їх відповідності сучасним вимогам дошкільної освіти.

7. Розробка методичного заходу. Розгорнутий конспект одного заходу на вибір: семінару, практикуму, консультації, тренінгу, майстер-класу, методичної зустрічі або іншої форми професійного розвитку педагогів.

8. Розроблені методичні матеріали на вибір: пам'ятки, рекомендації, інформаційні матеріали, дидактичні матеріали, презентація, чек-листи, алгоритми, кейси або інші матеріали відповідно до тематики практики.

9. Розробка сценарію/плану взаємодії з педагогами, батьками, психологом, фахівцями або соціальними інституціями; матеріали консультацій, зустрічей, просвітницьких заходів тощо.

10. Інформаційний матеріал або інший продукт, спрямований на забезпечення інклюзивності, дитиноцентризму, толерантності та поваги до культурного різноманіття.

Загальні вимоги до оформлення звітної документації такі:

Документи оформляють охайно, використовуючи наскрізну нумерацію сторінок, подають у друкованому вигляді. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку (див. методичні рекомендації). Звітна документація обов'язково повинна містити перелік усіх документів практики із зазначеними сторінками. Оформлення звітних документів входить в час проходження практик. Їх перевіряють і затверджують керівники практики від бази практики та навчального закладу. Звіт здобувача освіти про практику оформляють у вигляді друкованого тексту у форматі Word, шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля: верхнє – 2, нижнє – 2, ліве – 3, праве – 1,5.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Під час підготовки звітної документації за результатами педагогічної (управлінсько-методичної) практики в системі дошкільної освіти здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» необхідно враховувати мету й завдання практики, зміст індивідуального плану роботи, особливості функціонування бази практики та вимоги програми практичної підготовки. Звітна документація має відображати послідовність виконання запланованих завдань, рівень сформованості професійних і управлінсько-методичних компетентностей, уміння аналізувати освітню та методичну діяльність закладу дошкільної освіти, обґрунтовувати професійні рішення й пропонувати шляхи вдосконалення освітнього процесу.

Під час оформлення матеріалів важливо дотримуватися логічної структури, послідовності викладу, академічного стилю та вимог до оформлення навчально-методичних робіт. Зміст звіту має бути конкретним, аналітичним і підтверджувати фактичне виконання завдань практики. Доцільно використовувати результати спостережень, аналізу документації, опрацювання нормативно-правових і науково-методичних джерел, участі в методичних заходах та виконання індивідуальних завдань. Опис діяльності необхідно супроводжувати узагальненнями, висновками й практичними рекомендаціями.

У звітній документації мають бути представлені такі матеріали:

Щоденник практики. Відображає зміст і послідовність виконаних завдань, основні види діяльності, участь у заходах закладу дошкільної освіти та результати роботи відповідно до індивідуального плану. Записи мають бути систематичними, конкретними й відповідати фактичному перебігу практики.

Письмовий звіт про проходження практики. Містить узагальнену інформацію про базу практики, виконані завдання, основні напрями діяльності, отримані результати, сформовані професійні вміння.

Індивідуальний план роботи здобувача вищої освіти, погоджений або затверджений керівниками практики відповідно до встановленого порядку. У документі зазначаються основні завдання, заплановані види діяльності, терміни їх виконання та відмітки про виконання.

Аналіз системи управління та організації освітньої діяльності закладу дошкільної освіти. Передбачає підготовку стислої характеристики закладу дошкільної освіти, його організаційної структури, органів управління, основних напрямів діяльності та особливостей функціонування. Необхідно розкрити розподіл функціональних обов'язків між директором, вихователем-методистом, вихователями й іншими працівниками, охарактеризувати систему їхньої професійної взаємодії та координації діяльності. Доцільно проаналізувати установчі документи закладу, стратегію розвитку, основні напрями організації освітнього процесу, кадрове й матеріально-технічне забезпечення, особливості створення безпечного, інклюзивного та розвивального освітнього середовища. Окрему увагу

слід приділити організації внутрішньої системи забезпечення якості дошкільної освіти, механізмам контролю й оцінювання результатів освітньої діяльності. За результатами аналізу необхідно сформулювати висновки щодо ефективності системи управління та визначити можливі напрями вдосконалення діяльності закладу.

Аналіз системи методичної роботи закладу дошкільної освіти. Передбачає характеристику мети, завдань, пріоритетних напрямів, змісту, форм і методів організації методичної роботи в ЗДО. Необхідно розкрити функціональні обов'язки вихователя-методиста, особливості планування методичної діяльності, організації професійного розвитку педагогічних працівників, підтримки самоосвіти, наставництва й обміну педагогічним досвідом. Доцільно проаналізувати організацію та зміст педагогічних рад, семінарів, консультацій, практикумів, тренінгів, майстер-класів, методичних об'єднань та інших форм професійної взаємодії. Важливо з'ясувати, наскільки обрані форми методичної роботи відповідають актуальним професійним потребам педагогів, сприяють упровадженню сучасних освітніх технологій і підвищенню якості освітнього процесу. Аналіз має завершуватися висновками щодо результативності методичної роботи та практичними пропозиціями стосовно її вдосконалення.

Аналіз планування освітньої та методичної роботи. Передбачає вивчення й аналіз документів, що визначають зміст, послідовність і перспективи діяльності закладу дошкільної освіти. Необхідно охарактеризувати річне планування роботи ЗДО, перспективне та календарне планування освітньої діяльності педагогів, планування методичної роботи й інші документи, які використовуються в закладі відповідно до його специфіки. Важливо визначити структуру та зміст планів, їхню логічність, послідовність, узгодженість із завданнями освітньої програми й пріоритетами розвитку закладу, а також взаємозв'язок між запланованими заходами та очікуваними результатами. Доцільно з'ясувати, як під час планування враховуються вікові й індивідуальні особливості дітей, освітні потреби вихованців, принципи дитиноцентризму, інклюзивності, ігрового та діяльнісного підходів. За результатами аналізу необхідно сформулювати висновки щодо відповідності планування актуальним вимогам дошкільної освіти та, за потреби, запропонувати рекомендації щодо його вдосконалення.

Розроблення методичного заходу для педагогічних працівників. Передбачає підготовку розгорнутого конспекту одного методичного заходу на вибір: семінару, практикуму, консультації, тренінгу, майстер-класу, методичної зустрічі або іншої форми професійного розвитку педагогів. Розробка має містити тему, актуальність, мету, завдання, цільову аудиторію, очікувані результати, необхідні матеріали й обладнання, а також детальний опис послідовності проведення заходу. Слід передбачити вступну частину, основний зміст, практичні завдання, інтерактивні вправи, обговорення професійних ситуацій і підсумкову рефлексію учасників. Зміст заходу має відповідати актуальним потребам педагогічних працівників, сприяти розвитку їхніх професійних компетентностей і передбачати можливість практичного застосування отриманих знань. До конспекту доцільно додати презентацію, роздаткові матеріали, приклади завдань, рекомендації для учасників та інші ресурси, необхідні для проведення заходу. Якщо захід було проведено під час практики, необхідно коротко описати його перебіг, відгуки учасників і результати; якщо його лише розроблено, слід зазначити очікувані результати.

Розроблені методичні матеріали. Містять самостійно розроблені здобувачем вищої освіти матеріали, спрямовані на методичний супровід педагогічної діяльності та вдосконалення освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Залежно від тематики практики це можуть бути пам'ятки, методичні рекомендації, інформаційні матеріали, дидактичні розробки, презентації, чек-листи, алгоритми дій, педагогічні кейси, добірки ігор і вправ, зразки планування або інші практично орієнтовані матеріали. У звітній документації необхідно зазначити назву й призначення кожного матеріалу, його цільову аудиторію, мету використання та можливості застосування в освітній або методичній роботі ЗДО. Матеріали повинні бути змістовними, структурованими, доступними для використання педагогічними працівниками та відповідати сучасним підходам до дошкільної освіти. За можливості варто обґрунтувати доцільність розроблених матеріалів і визначити, які професійні потреби вони допомагають задовольнити.

Розроблення сценарію або плану професійної та партнерської взаємодії. Передбачає підготовку сценарію, плану або методичної розробки заходу, спрямованого на організацію взаємодії педагогічних працівників із батьками або іншими законними представниками дітей, практичним психологом, фахівцями психолого-педагогічного супроводу, представниками соціальних інституцій чи іншими учасниками освітнього процесу. Матеріали можуть передбачати проведення консультації, батьківської зустрічі, просвітницького заходу, круглого столу, спільного практикуму, тренінгу, тематичного обговорення або реалізацію партнерського проєкту. Необхідно зазначити тему, актуальність, мету,

завдання, учасників, формат, очікувані результати, необхідні ресурси й послідовність проведення заходу. Особливу увагу слід приділити визначенню ролей учасників, способам залучення їх до активної взаємодії, обміну досвідом і спільного пошуку рішень. Зміст розробки має сприяти зміцненню партнерських відносин між ЗДО та родиною, підвищенню педагогічної обізнаності батьків, своєчасному врахуванню потреб дітей і формуванню узгоджених підходів до їхнього виховання та розвитку.

Інформаційний або методичний матеріал, спрямований на забезпечення інклюзивності, дитиноцентризму, толерантності та поваги до культурного різноманіття. Передбачає розроблення інформаційного, просвітницького чи методичного продукту, що сприяє створенню безпечного, доброзичливого, інклюзивного й розвивального освітнього середовища в закладі дошкільної освіти. Таким продуктом може бути пам'ятка для педагогів або батьків, методичні рекомендації, презентація, інформаційний буклет, плакат, чек-лист, алгоритм дій, добірка дидактичних матеріалів, сценарій тематичного заходу чи інша розробка відповідно до завдань практики. Матеріал має бути спрямований на підтримку індивідуальних освітніх потреб дітей, забезпечення рівних можливостей, запобігання дискримінації та упередженому ставленню, формування культури толерантності, поваги до людської гідності й культурного різноманіття. Доцільно передбачити практичні рекомендації щодо врахування індивідуальних особливостей вихованців, організації партнерської взаємодії з родинами, підтримки дітей з особливими освітніми потребами та створення умов для активної участі кожної дитини в освітньому процесі. До звітної документації необхідно додати готовий продукт і коротко пояснити його мету, цільову аудиторію, зміст і можливості практичного використання в ЗДО.

Особливу увагу слід приділяти дотриманню академічної доброчесності, професійної етики та конфіденційності. Не допускається використання неперевірених даних, подання запозичених матеріалів як власних розробок або поширення персональної інформації про дітей, батьків і працівників закладу без належних підстав і дозволів. Комплект звітної документації має підтверджувати виконання програми практики, відображати результати практичної діяльності здобувача та засвідчувати його готовність до здійснення професійних і управлінсько-методичних функцій у системі дошкільної освіти.

Приклад оформлення титульної сторінки звіту з практики

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Кафедра психології та педагогіки

ЗВІТ

з _____ практики

База практики: _____

_____

Галузь знань: А Освіта
Спеціальність: А2 Дошкільна освіта

ЗВО І курсу, групи 501-ФДО _____ _____

Підпис Ініціали, прізвище

Керівник від кафедри

_____

Прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь

_____

Підпис

Керівник від бази практики

_____

Прізвище, ініціали

_____

Підпис

Кількість балів _____

Оцінка за шкалою:

національною_____

ЄКТС _____

Члени комісії: _____

_____

_____

Полтава – 2026

Індивідуальний план
проходження ……..практики
здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
за спеціальністю А2 «Дошкільна освіта»

……
(прізвище, ім'я та по-батькові практиканта)

Термін проходження практики – ___.___.2026 р. – ___.___.2026 р.

№ з/п	Дата, день тижня	Зміст роботи	Відмітка про виконання
1.	Понеділок …….	Участь у настановній конференції. Ознайомлення з метою та змістом практики, її завданнями і формами звітності. Отримання пакету документів щодо організації і проходження практики. Участь в інструктажі з техніки безпеки. Ознайомлення з вимогами щодо оформлення документації практики.	виконано
2.	Вівторок ……..	Індивідуальне планування проходження практики. Ознайомлення …….. Аналіз …….	виконано
3.	Середа ……	Ознайомлення з ….. Аналіз…. Спостереження за ….. Бесіда з ……	виконано
4.	Четвер ……	Вивчення та аналіз ….. Розробка…. Добір…..	виконано
5.	П'ятниця ……	Вивчення та аналіз …. Консультація з керівником практик. Створення …..	виконано
6.	…….	……..	виконано
7.	……..	……..	виконано
8.	П'ятниця ……	…….	виконано

Звіт
з проходження …….. практики
здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
за спеціальністю А2 «Дошкільна освіта»

……
(прізвище, ім'я та по-батькові практиканта)

Термін проходження практики – __.___.2026 р. – __.__.2026 р.

Я, ….., проходила пропедевтичну практику на базі «……».

Я проаналізувала …..

Також вивчала …….

Самостійно опрацювала…..

Дізналася ….

Проводила …. ….

Під час виконання практики здійснила …..

Також …..

Мною були розроблені ……

Отже, …….. практика дозволила мені набути наступних компетентностей ……..

Здобувач вищої освіти _____ _____

Підпис Ініціали, прізвище

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Розділ 1.

Розділ 2.

Розділ 3.

…….

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль успішності проходження здобувачами вищої освіти практики здійснюється в ході індивідуальних співбесід зі здобувачами освіти під час консультацій, які вони отримують на всіх етапах проходження практики від керівників практики від кафедри. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів залежить від керівника практики і доводиться до їхнього відома під час проведення настановної конференції. Обов'язковим для здобувача є ведення щоденника з практики встановленого зразка, у якому послідовно висвітлюються всі етапи роботи та форми контролю. Він додається до звіту з практики.

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

По закінченню практики здобувачі освіти надають керівнику практики від кафедри звітну документацію. Захист звіту з практики проводиться на звітній конференції з практики. На звітну конференцію необхідно подати заповнений щоденник з практики, звіт та презентувати свій досвід проходження практики.

Захист практики відбувається у формі короткої доповіді (звіту) здобувачів, керівника групи, який аналізує роботу здобувачів вищої освіти під час проходження практики. За результатами практики виставляється оцінка, яка охоплює всі напрямки діяльності здобувача під час проходження практики згідно з наведеною шкалою оцінювання.

Підсумкову оцінку за практику виставляють члени комісії з практики за 100-бальною рейтинговою системою оцінювання, шкалою ЄКТС. До уваги береться виконання програми практики та реалізація поставлених завдань, якісна характеристика продуктивності діяльності здобувача керівником практики від кафедри та керівниками від бази практики, якість підсумкової документації та подання її у встановлені терміни.

Шкала і критерії оцінювання результатів виконання та захисту звіту з практики

Виконання		Захист
змістової частини	оформлення	
0-50	0-10	0-40

Захист звіту практики та наявність оформленого щоденника з практики є обов'язковими.

Змістова частина	
36-50	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО. Розділи звіту повністю розкривають зміст практики, містять вичерпний опис проведеної роботи, аналіз діяльності бази практики глибокий, проведений на високому рівні. Висновки та рекомендації логічно узгоджуються із завданнями, чіткі та обґрунтовані, мають практичне значення для покращення діяльності бази практики. Відгуки керівника практики від ЗДО та керівника практики від кафедри позитивні.
21-35	Здобувач вищої освіти в цілому виконав програму педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО. Розділи звіту розкривають зміст практики, містять достатньо повний опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики здійснений на середньому рівні, не врахована частина аспектів. Висновки та рекомендації в цілому обґрунтовані, однак не повною мірою відповідають завданням, мають практичне значення для покращення діяльності бази практики, однак відсутня чіткість його визначення. Відгуки керівника практики від ЗДО та керівника практики від кафедри позитивні.

6-20	Здобувач вищої освіти переважно виконав програму педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО. Розділи звіту в цілому розкривають зміст практики, містять опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики поверхневий, недостатньо глибокий та/або структурований. Висновки фрагментарні, частково відповідають завданням; рекомендації не аргументовані або недостатньо аргументовані. Відгуки керівника практики від ЗДО та керівника практики від кафедри містять несуттєві зауваження.
0-5	Здобувач вищої освіти не виконав програму педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО та/або надано негативний відгук від керівника практики від ЗДО та/або від керівника від кафедри. Розділи звіту частково розкривають зміст практики, містять неповний опис проведеної роботи або опис роботи відсутній. Аналіз діяльності бази практики відсутній або виконаний формально. Висновки та/або рекомендації відсутні або не відповідають програмі практики.
Оформлення	
9-10	Звіт має чітку структуру (титульний аркуш, зміст, основна частина, висновки, список джерел літератури, додатки за потреби) та повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО до оформлення. Текст чіткий, викладений стисло, стилістично правильно, без помилок.
6-8	Структура звіту відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО до оформлення. Текст чіткий, але містить незначні стилістичні чи граматичні помилки.
3-5	Структура звіту в цілому відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО до оформлення. Текст містить значну кількість помилок.
0-2	Звіт не структурований, в цілому не відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО до оформлення. Текст викладений нечітко, незрозуміло, із значною кількістю помилок.
Захист	
31-40	Доповідь в цілому розкриває зміст практики, але має несуттєві недоліки, може супроводжуватися презентацією. Здобувач вищої освіти володіє змістом роботи, демонструє середній рівень знань, отриманих за результатами проходження педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО, відповіді повні, але містять незначні неточності.
21-30	В доповіді втрачена логічність викладення змісту виконаної роботи під час проходження педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО, зміст повністю не розкрито, доповідь не структурована, може супроводжуватися презентацією, презентація не повністю відображає зміст звіту. Рівень знань достатній, відповіді неповні, містять помилки.
11-20	Доповідь та презентація відсутні або не відповідають змісту роботи та/або програми практики. Здобувач не володіє на достатньому рівні змістом роботи, виконаної під час проходження педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО. Відповіді нечіткі, поверхневі, невпевнені, з суттєвими помилками.
0-10	Доповідь логічна, змістовна, структурована, може супроводжуватися якісно підготовленою презентацією. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО, його відповіді на поставлені питання впевнені, вичерпні та розгорнуті.

Шкала оцінювання результатів підготовки та захисту звіту з практики

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом проходження практики.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Критерій оцінювання
90 – 100	Здобувач отримує оцінку у випадку, якщо: Програму педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО виконано в повному обсязі та на високому рівні; здобувач продемонстрував організованість, відповідальність, ініціативність, самостійність і творчий підхід під час виконання методичних, організаційних, аналітичних та інших видів професійної діяльності; виявив ґрунтовні знання сучасних підходів до організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти та вміє застосовувати їх у практичній діяльності. Здобувач упевнено використовує сучасні освітні, педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології, уміє працювати з методичною документацією, здійснювати аналіз та оцінювання освітньої діяльності, планувати й організовувати методичну роботу, брати участь у підготовці та проведенні педагогічних заходів, взаємодіяти з педагогічними працівниками та іншими учасниками освітнього процесу. Під час практики здобувач проявляє високий рівень професійної культури, комунікативної компетентності, дотримується педагогічної етики, демонструє здатність до конструктивної взаємодії та командної роботи, користується повагою серед адміністрації, педагогічного колективу, працівників методичної служби та керівників практики. Здобувач своєчасно, самостійно та якісно виконує індивідуальні завдання, демонструє здатність аналізувати результати власної діяльності, робити обґрунтовані висновки та визначати перспективи професійного вдосконалення. Звітна документація за результатами педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО подана у визначені терміни, оформлена відповідно до встановлених вимог, характеризується змістовністю, системністю, грамотністю та належним рівнем професійного опрацювання матеріалів.
82 – 89	Оцінка виставляється здобувачу вищої освіти, якщо: Програму педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО виконано повністю та на достатньо високому рівні. Здобувач виявив себе як організований, відповідальний, сумлінний, ініціативний, належно виконував основні види роботи. Продемонстрував добрий рівень теоретичних знань і практичних умінь у сфері педагогічної, методичної та організаційної діяльності в системі дошкільної освіти. Уміє застосовувати сучасні педагогічні, методичні, управлінські та інформаційно-комунікаційні технології, використовує їх відповідно до поставлених професійних завдань. Самостійно виконує основні види організаційно-методичної роботи: планування, організацію, аналіз та оцінювання освітньої діяльності, підготовку методичних матеріалів. Уміє працювати з нормативною, організаційною та методичною документацією, здійснює її аналіз та використовує у практичній діяльності. Дотримується норм професійної етики, демонструє належну культуру професійного спілкування та конструктивно взаємодіє з колективом закладу дошкільної освіти. Користується повагою серед педагогічних працівників, методистів та керівників практики. Своєчасно виконує індивідуальні завдання, здатний аналізувати результати власної діяльності та визначати напрями її вдосконалення. Звітна документація подана своєчасно, грамотно та відповідно до встановлених вимог, має незначні недоліки змістового чи оформлювального характеру. Здобувач демонструє добрий рівень сформованості професійних компетентностей та здатність самостійно виконувати основні завдання педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО.
74 - 81	Здобувач отримує в тому випадку, коли робота за програмою педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО проведена на достатньому рівні. Програму практики в цілому виконано, основні завдання реалізовано, однак окремі види роботи виконувалися з недоліками або за консультативної підтримки керівника практики. Здобувач є дисциплінованим, відповідальним і сумлінним, дотримується вимог та термінів виконання завдань. Продемонстрував достатній рівень теоретичних знань і практичних умінь, проте їх застосування у практичній діяльності не завжди є системним і самостійним. Володіє основами сучасних педагогічних, методичних та інформаційно-комунікаційних технологій, але використовує їх переважно за зразком або з допомогою керівника. Бере участь у плануванні, організації та аналізі освітньої й методичної роботи, виконує передбачені програмою практичні завдання, проте потребує додаткових рекомендацій щодо їх реалізації. Має достатні навички роботи з нормативною, організаційною та методичною документацією, однак допускає окремі неточності під час її аналізу, оформлення або практичного використання. Дотримується педагогічної етики та загальноприйнятих норм професійної поведінки, підтримує належні взаємини з працівниками закладу дошкільної освіти. Користується повагою серед колективу бази практики та керівників, бере участь у професійній взаємодії, хоча ініціативність і творчий підхід проявляються не завжди. Індивідуальні завдання виконано переважно своєчасно, однак окремі результати потребують доопрацювання, уточнення або методичного обґрунтування. Звітна документація подана у встановлений термін і загалом відповідає вимогам, проте містить окремі змістові, методичні або технічні недоліки. Здобувач демонструє достатній рівень сформованості професійних компетентностей, необхідних для виконання основних завдань педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО, однак потребує подальшого розвитку самостійності, ініціативності та практичного застосування професійних умінь.

64 - 73	Оцінка виставляється здобувачу, якщо: Програму педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО виконано не повністю, проте реалізовано основні її завдання та продемонстровано досягнення мінімально необхідних результатів. Здобувач загалом дотримується вимог програми практики, є дисциплінованим і відповідальним, однак окремі завдання виконує несвоєчасно або потребує постійного контролю та консультативної допомоги. Має базові теоретичні знання з дошкільної освіти, педагогіки, організаційно-методичної діяльності, проте не завжди вміє належно застосовувати їх у практичній діяльності. Володіє окремими сучасними педагогічними, методичними та інформаційно-комунікаційними технологіями, використовує їх переважно за запропонованим зразком. Бере участь у виконанні основних організаційноо-методичних завдань, однак недостатньо самостійно планує, організовує та аналізує професійну діяльність. Має базові навички роботи з нормативною, організаційною та методичною документацією, допускає окремі помилки та неточності під час її опрацювання й оформлення. Загалом дотримується норм професійної етики та культури спілкування, підтримує робочі взаємини з працівниками закладу дошкільної освіти, проте професійна комунікація не завжди є достатньо впевненою та конструктивною. Виявляє недостатню ініціативність і творчість під час виконання практичних завдань, переважно діє за інструкцією або запропонованим алгоритмом. Здатний здійснювати елементарний аналіз результатів власної діяльності, але недостатньо обґрунтовує висновки та пропозиції щодо її вдосконалення. Звітну документацію подано, однак вона містить помітні недоліки змістового, методичного, структурного або технічного характеру, що не перешкоджають загальній оцінці результатів практики. Здобувач продемонстрував задовільний рівень сформованості професійних компетентностей, достатній для виконання основних видів діяльності за програмою практики, але потребує подальшого розвитку професійної самостійності, практичних умінь та навичок організаційно-методичної діяльності.
60 – 63	Оцінка виставляється здобувачу, якщо: Програму педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО виконано частково, виконано лише основні, обов'язкові види роботи. Здобувач дотримується основних вимог практики, однак потребує систематичного контролю, інструктажу та допомоги керівника під час виконання практичних завдань. Має фрагментарні, переважно базові знання з питань дошкільної освіти та організаційно-методичної діяльності, допускає неточності під час їх відтворення та застосування. Здатний виконувати окремі практичні завдання за зразком, алгоритмом або безпосередньою допомогою керівника практики. Обмежено використовує сучасні педагогічні, методичні та інформаційно-комунікаційні технології, не завжди розуміє доцільність їх застосування. Бере участь у виконанні окремих організаційних і методичних заходів, проте не виявляє достатньої самостійності та ініціативності. Має початкові навички роботи з нормативною та методичною документацією, допускає помилки під час її опрацювання, аналізу та оформлення. Загалом дотримується встановлених правил професійної поведінки та педагогічної етики, однак потребує вдосконалення навичок професійної комунікації та взаємодії. Незначною мірою виявляє творчий підхід до виконання завдань, переважно відтворює запропоновані способи діяльності. Має труднощі з аналізом та оцінюванням результатів власної роботи, рефлексивні висновки є поверховими та недостатньо обґрунтованими. Звітна документація подана, але містить численні недоліки змістового, структурного, методичного чи технічного характеру та потребує доопрацювання. Загалом продемонстрованих результатів достатньо для визнання мінімального рівня виконання програми практики. Здобувач продемонстрував мінімально достатній рівень сформованості професійних компетентностей, необхідних для виконання передбачених програмою практики завдань, та потребує подальшого системного вдосконалення теоретичних знань, практичних умінь, самостійності й професійної ініціативності.
35 - 59	У роботі здобувача освіти відсутня систематичність, цілісність розуміння матеріалу. Завдання педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО виконані не в повному обсязі. Відгуки про проходження практики від колективу – здебільшого негативні.
0 – 34	Здобувач повністю не виконав вимог програми педагогічної (організаційно-методичної) практики в ЗДО. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до захисту практики.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб.. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с.
2. Методичний супровід освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта / автори-упорядники: Т.Й. Бабюк, Н.Г. Каньоса, Н.Б. Лазарович. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2024. 152 с.
3. Найда Р.Г. Теоретико-методологічні засади методичної підготовки майбутніх вихователів в у мовах педагогічних коледжів: монографія. Харків: «Діса плюс», 2022. 356 с.

4. Педагогічне партнерство ЗДО з учасниками освітнього процесу: навчально-методичний посібник / укл. Л. В. Бобро. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. 146 с.
5. Ichinose Y. Raising Successful Children: A Practical Guide for Parents. Amsterdam : Elsevier, 2024. 300 p.
6. Perasso G., Ozturk Y. Handbook of Research on Play Specialism Strategies to Prevent Pediatric Hospitalization Trauma. Pennsylvania : IGI Global, 2022. 416 p.
7. Pramling N. Methodology for Early Childhood Education and Care Research: Premises and Principles of Scientific Knowledge Building. Berlin : Cham, 2023. 181 p.
8. Stevenson D., Coats K., Yenika-Agbaw V. A Companion to Children's Literature. New York: Wiley, 2022. 496 p.

Допоміжна

1. Деленко В. Методична підготовка як необхідна складова професійної підготовки майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. 2023. № 16(48). С.72-78.
2. Каньоса Н. Г., Бабюк Т.Й., Теорія та методика співпраці ЗДО з родинами: навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільськ, 2021. 407 с.
3. Карпенко О., Чепіль М. Педагогічне партнерство у закладах дошкільної освіти Польщі. Інноваційна педагогіка. 2021. Вип. 31. С. 151–154.
4. Каньоса Н.Г. Теорія та методика співпраці дитячих навчальних закладів з родинами: навчально-методичний посібник / укладач Н.Г. Каньоса. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2015. 116 с.
5. Клевака Л.П., Гресь К.О. Формування креативності у дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності з використанням конструктора Lego. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 1 (9). URL: https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/18065
6. Клевака Л.П., Гришко О.І., Гресь К.О. Формування базових якостей особистості дітей дошкільного віку в ігровій діяльності. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 12 (30). С. 750-766.
7. Клевака Л.П., Гришко О.І., Іщенко В.І. Розробка індивідуальних навчальних програм для дітей дошкільного віку з використанням інтерактивних платформ. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 10 (44). С. 216–229.
8. Клевака Л.П. Роль фізичної активності у формуванні здорового способу життя дітей дошкільного віку / Н.В. Захарасевич, Н.С. Кравець, Л.П. Клевака. *Академічні візії*. 2024. Вип. 38. URL: https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/17709
9. Клевака Л.П. Роль природи і народознавства у розвитку соціальних та когнітивних навичок дошкільнят / Л.П. Клевака, В.І. Іщенко, К.О. Гресь. *Педагогічна Академія* : наукові записки. 2024. № 13. URL: https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/17711
10. Клевака Л.П. Мультимодальні підходи в освітніх програмах для дошкільників: розкриття творчих здібностей / Барсуковська Г .П., Клевака Л.П., Кирста Н.Р. // *Вісник науки та освіти.* Серія «Педагогіка». 2024. №8 (26). С. 665-677.
11. Клевака Л.П. Сучасні тенденції у дошкільній освіті: глобальний огляд та практична реалізація / Г.П. Барсуковська, Л.П. Клевака, С.В. Юлдашева // *Наукові інновації та передові технології.* 2024. № 5 (33). С. 999–1011.
12. Кононко О. Особливості методів підвищення фахової майстерності початківця. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. №8. С. 11-17.
13. Кононко О. Наставництво як форма організації спеціального простору початківця. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. №8. С.6-10.
14. Лазарович Н.Б., Мацук Л.О., Захарасевич Н.В. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з обдарованими дітьми в контексті нової редакції базового компонента дошкільної освіти України. *Гірська школа Українських Карпат.* Івано-Франківськ, 2021. № 24. С. 74-79.
15. Мачинська Н. Організаційні засади методичної роботи в закладі дошкільної освіти. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2023. Вип. 38. С. 171-180.
16. Найда Р. Змістово-процесуальне забезпечення методичної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *ScienceRise: Педагогічна освіта.* 2022. №3(48). С. 50–55.
17. Основи саморозвитку професійної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти: монографія / І.Л. Пукас. Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2021. 134 с.
18. Пихтіна Н. П. Педагогіка гри. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 260 с.
19. Скрипник Н. І. Методична робота в дошкільній освіті : навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський держ. Пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т дошкільної та спец. Освіти. Умань: Візаві, 2019. 108 с.
20. Співакова А., Шинкар Т. Методичний супровід освітнього процесу в групах дітей раннього віку засобом ІКТ: дефінітивний аналіз. *Grail of Science*. 2022. №22. С. 245–249.
21. Суятинова К. Партнерська взаємодія сім'ї та закладу дошкільної освіти у процесі формування цифрової компетентості дошкільників. *Наука і освіта : наук.-практ. журнал*. 2024. № 2-С. 41-45.
22. Шинкар Т. Ю. Методична робота в закладах дошкільної освіти: нормативно-правові аспекти. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*, 2020. Вип. 4 (28). С. 252–257.
23. Чаговець А.І. Методична робота в закладах дошкільної освіти як форма підвищення кваліфікації дошкільних працівників. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2020. № 48. С. 155–163.
24. Puyo O., Yemchyk O., Klevaka L., Voloshyn S., Dulibskyy A. Informatization of Early Childhood Education: the EU Experience / *International Journal of Computer Science and Network Security*. 2021. Vol. 21. №12. pp. 696-702. URL: https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/11265

Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7163

2. Положення про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти Національного Університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»: https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/all/polozhennia-pro-praktiku.pdf